

Hørings svar fra Økologisk Landsforening vedrørende udkast til strategi for Danmarks udviklingssamarbejde ”Retten til et bedre liv”.

Idet vi takker for det fremsendte udkast til strategi for Danmarks udviklingsbistand er det med overraskelse og undren, at vi noterer, at følgende områder er blevet nedprioriteret:

- Fødevarer sikkerhed
- Landbrugsudvikling
- Enhver henvisning til agro-økologiske / økologiske dyrkningsmetoder er blevet bortredigeret

Nedprioriteringen består konkret i at ”Fødevarer sikkerhed, landbrugsudvikling og modstandskraft” ikke længere er et selvstændigt prioritetsområde, men også i at de ikke længere nævnes som konkrete sigt punkter, hvilket betyder at de ikke længere er målepunkter for strategiens succes. Økologisk Landsforening mener, at ”Fødevarer sikkerhed, landbrugsudvikling og modstandskraft” må formuleres som et prioritetsområde, for at udviklingsstrategien kan være i tråd med rettighedsbaseringen og fattigdomsorienteringen i dansk udviklingspolitik.

Økologisk Landsforening har derfor følgende specifikke ændringsforslag til formuleringer i strategien:

Side 1) Fokus på fattigdom, rettigheder og vækst

Vi foreslår følgende tilføjelse til afsnit 2 (se tekst i kursiv):

”Danmarks udviklingssamarbejde skal bekæmpe fattigdommens mange ansigter. Hvis det skal gøres effektivt, kan vi ikke nøjes med at fokusere på de mest åbenlyse symptomer – vi skal også sætte ind over for de strukturer, som fastholder mennesker i fattigdom og samfund i ulighed. Her er menneskerettigheder helt centrale. Hjælper vi fattige mennesker med at kæmpe for deres rettigheder, herunder retten til mad, så bekæmper vi de væsentligste grunde til fattigdom. ....”

Begrundelse:

Retten til mad understreger vigtigheden af, at udviklingsstrategien må understøtte en bæredygtig landbrugsproduktion, der kan producere de fødevarer, som skal dække alle befolkningsgruppers behov.

Side 4) Fra ressourcekapløb til ressourcekredsløb

Vi foreslår følgende tilføjelse til afsnit 3 (se tekst i kursiv):

“Vi skal væk fra det kortsigtede ressourcekapløb og i fællesskab danne et langsigtet og bæredygtigt ressourcekredsløb. Vi skal blive langt bedre til at omstille, så væksten bliver grøn og skabe mere for færre ressourcer. Fødevarereproduktionen i udviklingslande skal gøres mere bæredygtig og effektiv blandt andet gennem støtte til udbredelse af økologiske dyrkningsstrategier, der styrker fødevareresikkerheden og skaber øgede indkomster for små producenter, samt modvirker de klimaforandringer, der truer naturressourcegrundlagt og adgangen til mere bæredygtige energiformer skal styrkes. De opgaver kan vi kun løfte i fællesskab.”

Begrundelse:

Økologisk Landsforening mener, at økologiske dyrkningsmetoder bør fremhæves på grund af deres evne til at forbedre fødevarereproduktionen og øge småbønders indkomst via lokalt tilgængelige teknologier og ressourcer og uden afhængighed af dyre inputs som kunstgødning og sprøjtemidler. Derved øges fødevarereproduktionen, hvor det er vigtigst.

Vi mener, at det er afgørende, at strategien tager eksplicit stilling til hvad Danmarks strategi på området er ved at konkretisere den retning udviklingsstøtten vil tage. Den nuværende formulering er så svag, at det er muligt at argumentere for tilgange, der ikke kommer de fattigste i samfundet til gode, og det mener vi er meget beklageligt.

Side 14) Bæredygtig fødevarereproduktion

Vi foreslår følgende tilføjelse til afsnit 1 (se tekst i kursiv):

“Erfaringerne viser, at vækst i landbrugssektoren i en række udviklingslande har en større effekt på økonomisk udvikling, beskæftigelse og fattigdomsbekæmpelse end vækst i nogen anden sektor. Danmark vil derfor arbejde for at gøre landbrugs- og fødevarerehvervene til drivkraft for en vækst, der er bæredygtig og inklusiv. Smålandbrug har en dokumenteret bedre ressourceudnyttelse. Styrkelse af smålandbrugere vil øge fødevareresikkerheden og produktiviteten og sikre bønders fødevareresuverænitet. Økologiske dyrkningsmetoder er i den forbindelse afgørende metoder, som dansk udviklingssamarbejde vil bidrage til at udbrede, støtte og øge forskning og kendskabet til.”

Begrundelse:

Økologisk Landsforening ønsker økologiske dyrkningsmetoder nævnt for at sikre, at bæredygtighedsperspektivet tages alvorligt. Økologiske landbrugsmetoder er klima- og miljøvenlige og skaber øgede indkomster pga. stabile udbytter og fraværet af udgifter til kunstgødning og sprøjtemidler. Det fastholder pga. af intensiveringen af produktionen arbejdspladser i landbrugssektoren, hvilket kan medvirke til at sænke migrationen fra land til by, særligt for unge. Derfor kan økologiske landbrugsmetoder bidrage til en nedgang i ungdomsarbejdsløsheden, ligesom inddragelsen og bemyndigelsen af andre marginaliserede grupper også er veldokumenteret.

Side 15) Styrket adgang til energi og vand

Vi foreslår følgende tilføjelse til afsnit 1 (se tekst i kursiv):

"...Øget fødevarerproduktion og klimaændringer sætter verdens energi- og vandressourcer under yderligere pres og kræver, at der investeres betydeligt i en mere effektiv udnyttelse af disse ressourcer. For de fattigste og mest sårbare grupper spiller adgangen til energi og vand en afgørende rolle. Danmark vil derfor arbejde for løsninger, som styrker fattige mænd og kvinders adgang til og bæredygtige udnyttelse af energi- og vandressourcer, og fremmer anvendelsen af klimavenlige og -tilpassede landbrugsmetoder, der gør det muligt at skabe større produktion med en mindre klima- og miljøbelastning gennem bedre udnyttelse af energi, næringsstoffer og vand."

Begrundelse:

Økologisk Landsforening mener, at det er vigtigt at sammenkæde økologisk landbrug med bæredygtig naturressourceforvaltning, således at den problematik, der rejses i strategiens tekst omkring fødevarerproduktion og klimaændringer også takles i strategien. Økologiske landbrugsmetoder øger udsatte bønderes modstandsdygtighed mod klimarelaterede katastrofer samtidig med at de bidrager positivt til klimaregnskabet.

Med venlig hilsen

Bjarne Larsen

Formand for Ulandsudvalget
Økologisk Landsforening

Per Rasmussen

International konsulent
Økologisk Landsforening